



ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

**ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΕ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

03/03 – 04/03/2018 Αθήνα

1 ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

8 1/2 ώρες θεωρητική κατάρτιση

1 1/2 ώρες πρακτική άσκηση

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ

Σχεδιασμός: Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Εκπαίδευσης

**Ομάδα Σχεδιασμού: Ν. Μαυροειδή,
Σ. Παπιδάκη, Π. Χούλη**

Οργάνωση: Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Εκπαίδευσης

Κέντρο Παιδιού & Εφήβου



Η υποχρεωτική εκπαίδευση νηπίων (προσχολική εκπαίδευση) είναι διετής και ξεκινά από τα τέσσερα έτη σύμφωνα με το Νόμο 3518/2006. Παράλληλα η φοίτηση σε παιδικούς σταθμούς ξεκινά από την ηλικία των 2 1/2 ετών . Οι παιδαγωγοί/νηπιαγωγοί έρχονται αντιμέτωποι με μια σειρά προκλήσεων που αφορούν όχι μόνο στην ομαλή ένταξη των νηπίων αλλά και στην διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς. Τα προβλήματα συμπεριφοράς στη προσχολική ηλικία δυνητικά σχετίζονται με δυσκολίες νευροαναπτυξιακού ή / και συναισθηματικού τύπου. Πολύ σημαντικό για την ομαλή λειτουργία της προσχολικής τάξης είναι να μπορούν οι νηπιαγωγοί/παιδαγωγοί, αφενός να αναγνωρίζουν τις δυσκολίες αυτές και την εκδήλωσή τους και αφετέρου, να μπορούν να διαχειρίζονται τα προβλήματα συμπεριφοράς ομαλά εντός της προσχολικής τάξης σε συνεργασία με το λοιπό εκπαιδευτικό πλαίσιο και με τους γονείς.

Οι νηπιαγωγοί/παιδαγωγοί συνδιαλέγονται με τους γονείς αλλά και με την προσχολική κοινότητα (δασκάλους, διευθυντή/-τρια, υπόλοιπους μαθητές/μαθήτριες, γονείς μαθητών κλπ.) Ο ρόλος του παιδαγωγού/νηπιαγωγού απαιτεί πέραν της κατάλληλης παιδαγωγικής κατάρτισης, και εξοικείωση με τα προβλήματα συμπεριφοράς αλλά και τις δυνητικά υποκείμενες δυσκολίες. Τα προβλήματα συμπεριφοράς δυνητικά σχετίζονται με νευροαναπτυξιακού τύπου δυσκολίες όπως οι Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος και η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ), με συναισθηματικού τύπου δυσκολίες όπως η αγχώδης διαταραχή στη παιδική ηλικία, φοβίες, κλπ. Σημαντικά γεγονότα ζωής όπως η απώλεια (πένθος), μετανάστευση, διαζύγιο ή διάλυση οικογένειας, αλλαγή σχολικού πλαισίου, έλευση νέου μέλους (παιδιού) κλπ. Συχνά συνεπάγονται τη πρόκληση συναισθηματικής φόρτισης και αναστάτωσης στα παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή τους πρακτική οι παιδαγωγοί/νηπιαγωγοί προσχολικής εκπαίδευσης αλλά και τις δυνατότητες που ανοίγονται για τη βελτίωση της παιδαγωγικής τους πρακτικής, συμπεριλαμβανομένου και του ρόλου τους για την υποστήριξη και καθοδήγηση της οικογένειας το Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Εκπαίδευσης, του Κέντρου Παιδιού και Εφήβου, υλοποιεί για πρώτη φορά το Εκπαιδευτικό Σεμινάριο: «Η αναγνώριση και διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς σε περιβάλλον προσχολικής αγωγής» στις 3-4/03/2018.

Η τεκμηριωμένη κλινική μας πρακτική και εμπειρία έχει δώσει σταθερό βήμα στην κλινική εκπαίδευση επαγγελματιών και φοιτητών σε πρακτική κατά τα τελευταία 10 έτη τουλάχιστον.

Στόχοι του Σεμιναρίου:

- Εισαγωγή προβλήματα συμπεριφοράς και στις συχνότερες νοσολογικές οντότητες που σχετίζονται με αυτά.
- Εξοικείωση στα βασικά κλινικά χαρακτηριστικά των ΔΑΦ, & ΔΕΠ-Υ και πώς αυτά δυνητικά εμφανίζονται ως δυσκολίες συμπεριφοράς μέσα στη σχολική τάξη.
- Εξοικείωση στα βασικά κλινικά χαρακτηριστικά των συναισθηματικών δυσκολιών (άγχος, κατάθλιψη κλπ.) και πώς αυτά δυνητικά εμφανίζονται ως δυσκολίες συμπεριφοράς μέσα στη σχολική τάξη.
- Εισαγωγή στις βασικές αρχές διαχείρισης των προβλημάτων συμπεριφοράς σε τάξη με παιδιά προσχολικής αγωγής.



Έτσι ώστε οι συμμετέχοντες:

- α) Να γνωρίσουν δομημένα την εικόνα που παρουσιάζουν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας με ΔΑΦ/ΔΕΠΥ/Συναισθηματικές Δυσκολίες
- β) Να ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες των νηπίων με προβλήματα συμπεριφοράς και στην συνεπαγόμενη ανάγκη διαχείριση της προσχολικής τάξης συνολικά.
- δ) Να ανταποκρίνονται στις πολλαπλές ανάγκες συνεργασίας και αποτελεσματικής επικοινωνίας προς όφελος του παιδιού με γονείς, δασκάλους/-ες, διευθυντή/τρια του σχολείου και ειδικούς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΣΑΒΒΑΤΟΥ 03/03/18

1. Εισαγωγή στα προβλήματα συμπεριφοράς σε περιβάλλον προσχολικής αγωγής (45 λεπτά)

- Μια πρώτη εισαγωγή στις προβλήματα συμπεριφοράς
- Εικόνα νηπίου τυπικής ανάπτυξης
- Ορισμός, περιγραφή προβλημάτων συμπεριφοράς
- Κατηγορίες : κυριότερες νοσολογικές οντότητες και σοβαρά γεγονότα ζωής
- Σχολικός εκφοβισμός
- Τρόποι παρέμβασης και διαχείρισης μέσα στην τάξη προβλημάτων συμπεριφοράς, ανεξαρτήτως υποκείμενης νοσολογικής οντότητας

Περιγραφή: Στόχος της πρώτης θεματικής υποενότητας είναι η γνωριμία των συμμετεχόντων με τις δυσκολίες συμπεριφοράς.

2. Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος: Κλινική Εικόνα και Χαρακτηριστικά (45 λεπτά)

- Ορισμός, Επιδημιολογία, Κλινική εικόνα, Βιολογικό υπόβαθρο- Παράγοντες κινδύνου, χαρακτηριστικά
- Δυσκολίες στην κοινωνική επικοινωνία στα άτομα με ΔΑΦ μέσης και υψηλής λειτουργικότητας
- Ο ρόλος της ανάπτυξης των κοινωνικών δεξιοτήτων στα άτομα με ΔΑΦ
- Συναισθηματική νοημοσύνη
- Ποια είναι η εικόνα του παιδιού προσχολικής ηλικίας στο νηπιαγωγείο, στους τομείς κοινωνικής επικοινωνίας και συναισθήματος αναλόγως λειτουργικότητας
- Εισαγωγή στις βασικές γνωστικές θεωρίες στις ΔΑΦ (περιγραφικά)

Περιγραφή

Στην εισαγωγική αυτή ενότητα, γίνεται υπενθύμιση των βασικών γνώσεων για τη συνήθη κλινική εικόνα των ατόμων με ΔΑΦ. Θα δοθεί ιδιαίτερη



έμφαση στην εικόνα του παιδιού με ΔΑΦ 2-6 ετών, ανάλογα με το επίπεδο λειτουργικότητας

3. Διαχείριση Διαταραχών στο Αυτιστικό Φάσμα μέσα στην τάξη παιδιών προσχολικής ηλικίας (45 λεπτά)

- Τεχνικές Διαχείρισης για τους Παιδαγωγούς/Νηπιαγωγούς σε τάξη με παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Προετοιμασία τάξης παιδιών προσχολικής ηλικίας για την υποδοχή του μαθητή
- Διαχείριση των υπολοίπων παιδιών και τρόποι διαχείρισης της γενικής στάσης τους και των ερωτήσεων τους για το νέο μαθητή με ΔΑΦ.
- Ανάδειξη σημαντικότητας για την εξοικείωση με τον χώρο
- Δημιουργία συνθηκών ασφαλούς περιβάλλοντος (πχ πώς πρέπει να είναι τοποθετημένα στο χώρο το κάθισμα/θρανίο του παιδιού ή και χρήση εναλλακτικών τρόπων προσέγγισης)
- Έμφαση στην ανάγκη κοινωνικοποίησης και προσαρμογής του μαθητή
- Εισαγωγή στη χρήση οπτικοποιημένου υλικού που χρησιμοποιείται για μαθητές με ΔΑΦ

Περιγραφή

Τα παιδιά/ενήλικες με ΔΑΦ αντιμετωπίζουν προκλήσεις τόσο στην επικοινωνία τους με τους άλλους όσο και στο συναίσθημά τους. Ως εκ τούτου, στη παρούσα θεματική περιγράφονται οι δυσκολίες στους παραπάνω τομείς και πώς αυτό προβάλλεται στην προσχολική τάξη καθώς και τρόποι διαχείρισης.

4. Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ): Μια εισαγωγή (45 λεπτά)

- Ορισμός, Επιδημιολογία, Κλινική εικόνα, Βιολογικό υπόβαθρο- Παράγοντες κινδύνου, Χαρακτηριστικά.
- Εικόνα μαθητή / τριας προσχολικής ηλικίας με ΔΕΠ-Υ μέσα στην τάξη
- Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζει μέσα στην σχολική τάξη ο νηπιαγωγός
- Αποφυγή του «να βλέπεις παντού ΔΕΠΥ»

5. Διαχείριση Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα μέσα στην τάξη με παιδιά προσχολικής ηλικίας (45 λεπτά)

- Προσαρμογή τάξης για την παρουσία του μαθητή προσχολικής ηλικίας με ΔΕΠ-Υ
- Διαχείριση των υπολοίπων παιδιών και τρόποι διαχείρισης της γενικής στάσης τους και των ερωτήσεων τους για το νέο μαθητή με ΔΕΠΥ



- Ανάδειξη σημαντικότητας για την εξοικείωση με τον χώρο
- Δημιουργία συνθηκών ασφαλούς περιβάλλοντος (πχ πώς πρέπει να είναι τοποθετημένα στο χώρο το κάθισμα/θρανίο του παιδιού ή και χρήση εναλλακτικών τρόπων προσέγγισης)
- Έμφαση στην ανάγκη κοινωνικοποίησης και ένταξης του παιδιού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 04/03/2018

1. Συναισθηματικές δυσκολίες στα παιδιά προσχολικής ηλικίας (45 λεπτά)

- Αγχώδεις, φοβικές και καταθλιπτικού τύπου διαταραχές στα παιδιά, προσχολικής ηλικίας
- Σημαντικά γεγονότα ζωής (απώλεια (πένθος), μετανάστευση, διαζύγιο ή διάλυση οικογένειας, αλλαγή σχολικού πλαισίου, έλευση νέου μέλους (παιδιού) κλπ και συχνές αντιδράσεις του παιδιού σ' αυτά

Περιγραφή: Με ποιους τρόπους εκδηλώνονται οι συναισθηματικές δυσκολίες στα παιδιά προσχολικής ηλικίας και ο ρόλος των γεγονότων ζωής.

2. Τρόποι διαχείρισης συναισθηματικών δυσκολιών στα παιδιά προσχολικής ηλικίας (45 λεπτά)

- Τεχνικές Διαχείρισης

Περιγραφή: Τεχνικές διαχείρισης για τις συναισθηματικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα νήπια.

3.Υποψία αναπτυξιακών ή και συναισθηματικών δυσκολιών: Η διαχείριση της ενημέρωσης στους γονείς (45 λεπτά)

- Η χρονική στιγμή που αποφασίζει ο νηπιαγωγός να διερευνήσει τυχόν δυσκολίες του παιδιού και στο οικιακό περιβάλλον
- Οι κατάλληλες προσεγγίσεις για τους γονείς που διευκολύνουν την ενημέρωση
- Η σημασία της ενσυναίσθησης και ο ρόλος της προσωπικότητας του εκπαιδευτικού στην ενημέρωση των γονέων



Περιγραφή

Πώς ξεκινάει μια συζήτηση με τους γονείς για μια ενδεχόμενη δυσκολία που αντιμετωπίζει το νήπιο; Πώς γίνεται η διαχείριση; Σε αυτά τα ερωτήματα απαντά η παρούσα θεματική ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην έννοια της ενσυναίσθησης του εκπαιδευτικού.

4. Διατομεακή συνεργασία και δίκτυα παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης: Σχέσεις συνεργασίας με το λοιπό πλαίσιο προσχολικής αγωγής, με γονείς και δομές υποστήριξης εκτός μονάδας προσχολικής αγωγής (45 λεπτά)

- Η λειτουργία της μονάδας προσχολικής αγωγής ως σύστημα
- Καλές πρακτικές επικοινωνίας και συνεργασίας με συναδέλφους, με το σύλλογο γονέων και με άλλους φορείς, όπου απαιτείται
- Διαθέσιμοι πόροι για τη διάγνωση και υποστήριξη παιδιών 2-6 ετών με ΔΑΦ/ΔΕΠΥ/ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ και των οικογενειών τους.
- Καλές πρακτικές συνεργασίες με δομές και φορείς που παρέχουν διάγνωση και υποστήριξη παιδιών 2-6 ετών με ΔΑΦ/ΔΕΠΥ/ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ και των οικογενειών τους.

Περιγραφή

Η σημασία της σωστής πληροφόρησης του παιδαγωγού/νηπιαγωγού για τα δίκτυα υποστήριξης καθώς και η διάχυσή τους προς την κοινότητα (γονείς, σχολικό πλαίσιο κλπ.). Έμφαση στις συνεργασίες και καλές πρακτικές επικοινωνίας και συνεργασίας με τη σχολική κοινότητα.

5. Πρακτική Άσκηση: Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς με χρήση παραδειγμάτων (90 λεπτά)

Περιγραφή

- Σε αυτή την άσκηση θα παρουσιαστούν παραδείγματα από την καθημερινή πρακτική όσον αφορά στη διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς μέσα στη τάξη με παιδιά προσχολικής αγωγής και στη συνεργασία με το λοιπό εκπαιδευτικό περιβάλλον, το σύλλογο γονέων και όπου απαιτείται με ειδικούς.
- Δίνεται έμφαση στη σημαντικότητα καλών πρακτικών συνεργασίας με τους γονείς καθώς και στη διαχείριση κρίσεων.



Υλικό:

- Οι συμμετέχοντες/ουσες θα λάβουν ηλεκτρονικά (μέσω dropbox) την προτεινόμενη προς μελέτη βιβλιογραφία και τις παρουσιάσεις των συναντήσεων.

Συμμετέχοντες – προφίλ:

- Νηπιαγωγοί, βρεφονηπιοκόμοι και λοιποί επαγγελματίες απόφοιτοι σχολών προσχολικής αγωγής
- Λοιποί επαγγελματίες υγείας και ψυχικής υγείας (Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Νοσηλεύτές) που εργάζονται ή πρόκειται να εργαστούν σε περιβάλλον προσχολικής αγωγής .

Αριθμός συμμετεχόντων: Μέχρι 20 συμμετέχοντες στην αίθουσα.

Αξιολόγηση Σεμιναρίου: Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να συμπληρώσουν ηλεκτρονικά και ανώνυμα ένα αξιολογητικό έντυπο στο τέλος της κάθε ημέρας του σεμιναρίου.

Χρόνος διεξαγωγής: 3 & 4/3/2018

Τόπος διεξαγωγής: Κέντρο Παιδιού & Εφήβου, Χρυσολωρά 10-12 Περιστερί, Αθήνα

Διάρκεια: 10 ώρες (8 1/2 ώρες θεωρητική κατάρτιση– 1 1/2 ώρα Πρακτική Άσκηση)

Δηλώσεις συμμετοχής : έως 1/3/2018

Κόστος συμμετοχής:

A1) 120 ευρώ Αρχική Τιμή

A2) 90 ευρώ Για εγγραφές έως 16/2/18, για μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, υποψήφιους –ες διδάκτορες, ομαδικές εγγραφές (3 άτομα και πάνω), ανέργους, εθελοντές/τριες ΚΠΕ και άλλων δομών Ψυχικής Υγείας, καθώς και για όσους παρακολουθούν ή έχουν παρακολουθήσει εκπαιδευτικά προγράμματα στο ΚΠΕ. Απαραίτητη η αποστολή των κατάλληλων δικαιολογητικών (κάρτα ανεργίας, βεβαίωση εθελοντισμού κλπ.

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΔΕΚΤΕΣ ΕΩΣ: 1/03/2018

Τρόπος πληρωμής

Η κατάθεση του ποσού μπορεί να γίνει σε Εθνική Τράπεζα, Αριθμός Λογαριασμού: **760/296002-85**, IBAN: **GR 440 110 76 000000 760 296002-85** SWIFT τράπεζας (BIG) ETHNGRAA.

Δικαιούχος: Κέντρο Παιδιού και Εφήβου. Παρακαλείσθε να σημειώνετε το ονοματεπώνυμο και την αιτιολογία στο αποδεικτικό κατάθεσης.



Το ποσό της οικονομικής συμμετοχής επιστρέφεται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Σε περίπτωση ακύρωσης του σεμιναρίου από το Κέντρο Παιδιού και Εφήβου.
- Σε περίπτωση ακύρωσης της συμμετοχής από τον/ην συμμετέχοντα/ουσα, με γραπτή γνωστοποίηση στο Κέντρο Παιδιού & Εφήβου έως και 10 ημερολογιακές ημέρες πριν την έναρξη του Σεμιναρίου . Μετά τις 10 ημέρες, και μέχρι τις
- επιστρέφονται χρήματα μόνο σε περίπτωση αντικατάστασης του/ης συμμετέχοντα/ουσας.

Το ποσό της οικονομικής συμμετοχής δεν επιστρέφεται όταν:

- Ο / Η συμμετέχοντας/ουσα ακυρώσει τη συμμετοχή του την παραμονή ή την ημέρα έναρξης του Σεμιναρίου.
- Ο / Η συμμετέχοντας/ουσα δεν εμφανιστεί στο Σεμινάριο χωρίς προειδοποίηση.
- Ο / Η συμμετέχοντας/ουσα διακόψει την παρακολούθησή του.

Δηλώσεις συμμετοχής- Εγγραφές :

Αποστολή του συμπληρωμένου δελτίου συμμετοχής στο Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης & Εκπαίδευσης, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στη διεύθυνση tete@kpechios.gr

Για την οριστικοποίηση της εγγραφής απαιτείται η αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης του ποσού, καθώς και των δικαιολογητικών εγγράφων για την παροχή έκπτωσης ανά περίπτωση.

Λόγω των περιορισμένων θέσεων του σεμιναρίου, θα τηρηθεί αυστηρά σειρά προτεραιότητας.

Πληροφορίες: Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης & Εκπαίδευσης, Χούλη Παρασκευή,

Τηλέφωνο: 6984601372, 2105731581, Δευτέρα – Παρασκευή: 10:00-15:00

Ηλ. Ταχυδρομείο: tete@kpechios.gr